

**Рецензија рукописа научне монографије „ВРАЊСКЕ БАНКЕ У
КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ 1918–1941“ аутора Ивана М.
Бецића и Дејана Д. Антића**

Повезивање историјске науке са резултатима сродних наука, у првом реду економије, прилика је да се прошири репертоар историјске науке и допринесе бољем разумевању тоталитета друштвеног живота у прошлости, одакле се одређене паралеле могу извлачити и до данашњих дана. Неминовност за историографију је да се при истраживању економских фактора залази и у изучавање политичке, социјалне и културне историје, што продубљује, па чак и даје свеобухватна сазнања о прошлости.

Имајући у виду географски положај Врања, као рубног подручја Краљевине Србије према Османском царству до 1912. године, а потом града у унутрашњости Србије, односно Краљевине СХС од краја 1918. године, његов значај у политичком и економском погледу за Врањски округ, али и државу, неминовно је веома битан. Са друге стране, изучавање економске историје Врања истовремено даје слику о не малом броју српских градова између два светска рата који су имали истоветну или сличну историјску судбину, чиме је значај овакве монографије још израженији.

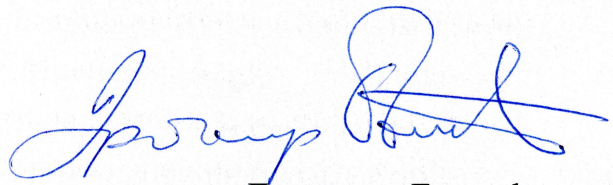
Рукопис монографије „Врањске банке у Краљевини Југославији 1918–1941“ изашао из пера истраживача који се дуго и озбиљно бави економском историјом Југославије између два рата, колеге Ивана Бецића и доц. др Дејана Антића, који радове из ове гране историје има управо за подручје које је у раду обрађено, не представља само озбиљно и дубоко истражено питање новчаних завода на поменутом подручју већ представља монографију која даје модел пословања приватног банкарства на читавом простору Краљевине СХС/Југославије, а посебно њеног источног дела, у коме се Врање налазило. На овај начин, писање историје о банкама које су пословале на третираном подручју представља праву „студију случаја“ у истраживању карактеристика банкарства, посебно на простору источног дела Краљевине СХС/Југославије.

Сазнања која се могу црпети из овог рукописа у многоме допуњавају досадашња сазнања о историји банкарства, а као посебно вредно истичемо сагледавање позиција новчаних завода у

Другом светском рату и првим послератним годинама јер се ради о периоду који до сада није тако дубоко сагледаван. Досадашњи малобројни радови углавном су посвећени томе да се дође до резултата који би одредили свеукупну штету коју су југословенска привреда и банкарство претрпели на бугарском окупационом простору, док се овом приликом, преко примера једног новчаног завода дају сви видови штете коју су врањски заводи претрпели у овом рату. Аутори обрађују и последице које је окупација оставила по новчане заводе и тиме олакшала потезе нових, „револуционарних“ власти, који су водили ка промени власничке структуре у духу друштвеног система који су уводиле.

Из наведених разлога са задовољством препоручујемо штампање рукописа монографије „Врањске банке у Краљевини Југославији 1918–1941“ која ће имати завидно место међу радовима који се односе на историју банкарства на подручју Србије и Југославије.

Београд
21. децембар 2020.

др Драгомир Бонцић
научни саветник
Институт за савремену историју
Београд